
Helle Thorning-Schmidt (Hovedindlæg)

Danmark overtager formandskabet for det nordiske regeringssamarbejde i 2015. Vi har lavet et formandsskabsprogram, som vi er meget spændte på at diskutere med jer og ikke mindst komme i gang med.

Vi overtager formandskabet på et tidspunkt, hvor vi begynder at vriste os fri af en global økonomisk krise, der også har sat dybe spor i Norden. I de nordiske lande har vi rustet os til krisen. Vi har gennemført reformer, vi har styrket vores økonomi, og vi har holdt hånden under vores arbejdspladser – ikke mindst for at bevare vores nordiske velfærdssamfund, der nok har vist deres robusthed, men som jo heller ikke har været umærkede af den krise, der ramte os. Det er den fælles nordiske virkelighed, som Danmarks formandskabsprogram tager afsæt i.

Jeg vil også gerne starte med at sige, at vi i tæt samarbejde med Grønland og Færøerne har set på, hvordan vi kan bruge det nordiske samarbejde til atter at skabe fremdrift inden for vækst og velfærd. Programmet afspejler meget tydeligt, at vi tror på det nordiske fællesskab og de nordiske værdier. Vi har troen på, at det nordiske samarbejde gør en forskel, når det tager fat på konkrete udfordringer med direkte betydning for de nordiske borgere. Og det er den ambition, vi agter at forfølge under vores formandskab.

Hvor det er muligt, vil vi også sikre inddragelse af de nordiske græsrodder i vores aktiviteter, og vi vil indfange den stærke nordiske foreningskultur gennem åbenhed og deltagelse i arbejdet. Det gælder i særlig grad børn og unge fra hele Norden, som vil blive inddraget i aktiviteter for at give dem oplevelsen af det samarbejdende Norden og for at styrke fundamentet for det nordiske fællesskab. Det er vel selve essensen i vores samarbejde.

Danmark skal jo varetage formandskabet i tolv måneder. Det bliver en vigtig opgave for os at videreføre meget af det langsigtede arbejde, der præger det nordiske samarbejde. Det gælder det løbende arbejde med en modernisering og en reform af det nordiske samarbejde, sådan som det også følger af generalsekretærens rapport "Nyt Norden". Og så gælder det i særlig grad arbejdet med at nedbryde grænsehindre i alle hjørner af vores nordiske samarbejde – både de særlige hindringer, der består i Nordatlanten, og de hindringer, der står i vejen for et udbygget samarbejde inden for konkrete politiske områder som for eksempel social- og beskæftigelsesområdet. Som noget nyt vil vi sætte grænsehindre på dagsordenen for hvert møde, på hvert eneste ministerrådsmøde, for vi er ikke i tvivl om, at det er noget af det, der skal til for at skabe resultater. Noget andet, der skal til for at skabe resultater, er, at vi fokuserer vores arbejde, og derfor har vi valgt fire temaer, der alle optager nordiske borgere her og nu. Det gælder vækst, velfærd, værdier og Det Blå Arktis. Jeg vil gennemgå de fire temaer.

Vi vil sætte vækst og beskæftigelse i højsædet i det nordiske samarbejde. Vi vil løfte og intensivere arbejdet for at sikre Nordens position som foregangsregion, særlig når det gælder grønne løsninger, energi og klima. Ved at synliggøre vores nordiske styrkepositioner kan vi bidrage til at skabe yderligere vækst og beskæftigelse i netop de brancher. Der er ingen tvivl om, at vores region allerede er kendt og anerkendt som en foregangsregion inden for grøn og bæredygtig vækst. Der er mange lande, der ser mod os, når de skal finde inspiration til de vigtige beslutninger om bæredygtig energiforsyning, en mere effektiv ressourceudnyttelse, grøn omstilling og klimavenlige tiltag. Vi agter at lancere et nyt initiativ under navnet "*Nordic Built Cities*", der skal samle de mest fremsynede i Norden inden for blandt andet byplanlægning, arkitektur, byggeri, miljø, energi, transport og it. Og ideen er at skabe opmærksomhed om udviklingen af nye innovative løsninger, som kan inspirere på tværs af Norden og skabe grundlag for fremtidige fælles eksportfremstød.

Velfærd er det andet tema for vores formandskab. Vi har jo i Norden gennem generationer opbygget stærke velfærdssamfund, som er til gavn for den enkelte borger, og som er et bærende fundament i vores

---

samfundsmodel. Men som vi også har diskuteret i dag, er vores velfærdssamfund jo ikke en statisk størrelse; det skal også udvikle sig over tid, og der er nye udfordringer, som stiller krav til nye velfærdsløsninger. Vi skal sikre, at Nordens fælles ressourcer og vores viden udnyttes, så der kommer højere kvalitet i sundhedsydelser, bedre uddannelser for både unge, voksne og ældre nordiske borgere. Vi skal derfor samarbejde om at sikre, at velfærdssamfundets praktikere – pædagoger, undervisere, læger, sygeplejersker, de ansatte i vores ældreomsorg og de mange andre – også fremadrettet er godt rustet til at levere de bedst tænkelige velfærdsydelser. Det betyder, at vi som led i vores formandskab vil etablere et øget videnssamarbejde for at forbedre den pædagogiske praksis og undervisning, og vi vil også tage initiativ til at øge adgangen til forskning og viden om udvikling af nye metoder for hele vores velfærdsområde. Vi skal netop bruge vores fælles viden og vores samarbejde for at sikre, at børn og unge gennem undervisning bliver så dygtige, de kan, og at vi bliver bedre til at bryde den negative sociale arv.

Der er mange, der kigger på den nordiske model udefra og efterspørger nordiske løsninger på de udfordringer, de har, og kort sagt efterspørger nordiske værdier. Der er ingen tvivl om, at vi er kendt internationalt for bæredygtig vækst, vores innovationsevne, vores klima- og miljøhensyn, vedvarende energi, uddannelse, demokrati, åbenhed, lav korruption og ligestilling. Og hele den positive opmærksomhed, der er om nordiske værdier, skal vi forstå at udbygge og bruge fremadrettet – og derfor agter vi under det danske formandskab at sætte en langsigtet strategisk indsats i gang, som skal sætte fokus på at styrke det gode fælles nordiske omdømme endnu mere. Vi har et stærkt brand, og der ligger et potentiale i en målrettet fælles nordisk indsats inden for de sektorer, hvor vi har et stærkt brand. Det kan være turisme, kultur, fødevarer, arkitektur, design. Der skal vi netop bruge det, at man kender os – ofte ikke som vores enkelte lande, men som det nordiske – til at fremme kendskabet til nordiske styrkepositioner og kerneværdier.

Det fjerde område handler om Det Blå Arktis. Og hvad er så det? Ja, I ved alle sammen, at klimaforandringer har sat gang i forvandlingen af Arktis, og den udvikling vil selvfølgelig tage til i de kommende år og vil netop under

---

overskriften Det Blå Arktis sætte fokus på de områder, hvor Arktis og det nordiske kan spille sammen. Fra polarområdet over Nordatlanten til de nordeuropæiske egne ved vi jo, at klimaforandringerne fundamentalt vil ændre både udfordringer og muligheder for lokalbefolkningerne, og det bliver en meget stor opgave for de arktiske samfund. Norden skal derfor tage del i bestræbelserne på at sikre bæredygtig udvikling i regionen med landenes befolkninger i centrum. Og i de bestræbelser vil vi i Norden blandt andet kunne trække på den mangeårige tradition, vi har, for samarbejde og videndeling på tværs af sektorer som for eksempel miljø, klima, bæredygtig udvikling, forskning, kultur, ligestilling – og vi skal bruge de erfaringer, som vi allerede har fra den tværgående tilgang i nordisk regi, til at understøtte det arbejde, som vi er en del af i Det Arktiske Råd.

Det blå – hvor kommer det fra? Jamen det blå bliver et særligt omdrejningspunkt for indsatsen, fordi det skal signalere og vise, at det jo netop er havet, der spiller en afgørende rolle i den forandring, som Arktis undergår. Havet er helt afgørende i forhold til natur, kultur, erhvervsudvikling og transport. Og med klimaforandringerne bliver en samlet helhedsvurdering af de blå naturressourcer kun endnu vigtigere. Vi ved, at klimaforandringerne betyder nye skibsruter og stigende aktivitet i Arktis, og det vil i både Norden og Arktis kunne bidrage til både vækst og nye arbejdspladser. Interessen er allerede stor, og aktører i og uden for regionen står på spring for at udnytte de nye muligheder, der er. Men der er også behov for, at vi understøtter erhvervsudviklingen i regionen, og derfor vil Danmark under sit formandskab arbejde for at fastholde erhvervsudviklingen, men også sikre, at vi fastholder høje miljø- og sikkerhedskrav, i takt med at aktivitetsniveauet stiger.

Som I forhåbentlig kan høre, ønsker vi i Danmark at påtage os et ambitiøst formandskab, hvor vi sammen kan skabe konkrete resultater på nogle af de områder, som giver merværdi for de nordiske borgere, og som optager de nordiske borgere. Alt det er kun muligt, hvis vi efter gammel nordisk tradition løfter i flok. Så kære kolleger og parlamentarikere, det håber jeg vi vil gøre.

Jeg vil også slutte af med at takke vores islandske venner for et godt og

---

veltilrettelagt formandskab i 2014. Det er ikke slut endnu, men det nærmer sig, og der skal lyde en stor tak til Island.

Jeg glæder mig for min del til et fortsat godt og udbytterigt samarbejde med jer alle i det kommende år. Vi ser frem til at kunne udvikle det nordiske samarbejde. Tak.

Information

Speech number

84

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Helle Thorning-Schmidt](#)

Speaker role

Danmarks statsminister

Date

28.10.14 19:14